

LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBĖS KONTROLĖ

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA DĖL VILNIAUS UNIVERSITETO EKSPERIMENTINĖS IR KLINIKINĖS MEDICINOS INSTITUTE ATLIKTO FINANSINIO (TEISĖTUMO) AUDITO REZULTATŲ

2009 m. gegužės 28 d. Nr. FA-P-50-9-46
Vilnius

Auditas atliktas, vykdant
5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės
pavedimus: 2008-06-06 Nr. P-50-9
2008-11-10 Nr. P-50-9-1

Auditą atliko valstybinių auditorių grupė:
Ona Kunigėlienė (grupės vadovė)
Diana Dambrauskienė
Violeta Butkienė

Auditas pradėtas 2008-06-06
Auditas baigtas 2009-05-28

Su valstybinio audito ataskaita galima susipažinti
Valstybės kontrolės interneto puslapyje
adresu www.vkontrole.lt

TURINYS

Ižanga	3
Audito apimtis ir metodai	4
Pastebėjimai, išvados, rekomendacijos	6
1. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas	6
2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas	7
3. Rekomendacijos	8
Priedai	9

IŽANGA

Valstybinis auditas atliktas Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės 5-ojo audito departamento direktorės Daivos Bakutienės 2008 m. birželio 6 d. pavedimu Nr. P-50-9 ir 2008 m. lapkričio 10 d. pavedimu Nr. P-50-9-1. Auditą atliko vyriausioji valstybinė auditorė Ona Kunigėlienė (grupės vadovė), vyresnioji valstybinė auditorė Diana Dambrauskienė ir vyriausioji valstybinė auditorė Violeta Butkienė.

Audituojamas subjektas – Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas – valstybės biudžetinė įstaiga, įsteigta vykdyti tarptautinio lygio mokslinius reumatologijos, gerontologijos, socialiai sąlygotų sveikatos problemų tyrimus. Institutas dalyvauja praktiškai sprendžiant šalies sveikatos priežiūros problemas, teikia sveikatos priežiūros ir socialines paslaugas ir padeda Vilniaus universitetui ir kitoms aukštosioms mokykloms rengti mokslininkus ir aukštos kvalifikacijos specialistus. Institutas sudaro su universitetu sutartį, kurioje numatoma instituto ir universiteto bendradarbiavimo mokslo ir studijų srityje tvarka, apimtis, finansavimas, sąlygos universiteto mokslininkams vykdyti mokslinius tyrimus institute, o instituto mokslininkams – dalyvauti universiteto studijose. Institutas kasmet pateikia universiteto senatui, taip pat Švietimo ir mokslo ministerijai savo veiklos ataskaitą. Instituto direktorių universiteto senato pritarimu tvirtina universiteto rektorius.

Instituto steigėja yra Lietuvos Respublikos Vyriausybė.

Instituto adresas: Žygimantų g. 9, LT-01102, kodas 111956997. Audituojamu laikotarpiu institutui vadovavo direktorius prof. habil. dr. Algirdas Venalis, vyriausiąja finansininke dirbo Jolita Lemežonienė.

Audituojamas laikotarpis – 2008 metai.

Audito tikslas – įvertinti Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos instituto 2008 metų finansinių ataskaitų duomenų tikrumą ir teisingumą, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams, pareikšti nepriklausomą nuomonę, įvertinti valstybės biudžeto asignavimų 2009 metų poreikio planavimą teisėtumo požiūriu.

Audito ataskaitoje pateikti tik audito metu atlikti ir nustatyti dalykai, o nepriklausoma nuomonė apie finansines ataskaitas, valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo, disponavimo jais teisėtumą ir jų naudojimą įstatymų nustatytiems tikslams pareiškiami audito išvadoje.

AUDITO APIMTIS IR METODAI

Audito metu buvo vertinamos Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos instituto 2008 metų finansinės ataskaitos: Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balansas (forma Nr. 1), Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 2), Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 3), Atsargų ir trumpalaikio materialiojo turto 2008 m. apyskaita (forma Nr. 4), Biudžetinių įstaigų bei valstybinių mokslo ir studijų institucijų pajamų įmokų į biudžetą 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 5), Debetinio ir kreditinio įsiskolinimo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. 6), Kitų įstaigų (ir mokslo tyrimo) etatų ir struktūros plano įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaita (forma Nr. B-9).

Audituojamu laikotarpiu institutas vykdė dvi programas: 01.01 „Reumatologijos, gerontologijos ir socialiai sąlygotų sveikatos problemų srities tyrimų plėtojimas“, kuriai vykdyti patvirtinta 4 161,5 tūkst. Lt biudžeto asignavimų, o gauta ir panaudota 4 161,5 tūkst. Lt; 01.88 „Specialioji mokslo plėtojimo programa“, kuriai vykdyti patvirtinta 2 050,0 tūkst. Lt, o gauta ir panaudota 2 050,0 tūkst. Lt. Iš viso 2008 metais buvo patvirtinta 6 211,5 tūkst. Lt, o gauta ir panaudota 6 211,5 tūkst. Lt. Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanso aktyvo (pasyvo) sąskaitų likučių suma – 14 256,4 tūkst. Lt.

Institutas pavaldžių įstaigų neturi.

Finansinis (teisėtumo) auditas atliktas pagal Valstybinio audito reikalavimus, patvirtintus Lietuvos Respublikos valstybės kontrolieriaus 2002 m. vasario 21 d. įsakymu Nr. V-26 (su vėlesniais pakeitimais).

Auditas atliktas siekiant gauti pakankamą užtikrinimą, kad finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų ir valstybės lėšos ir turtas valdomas, naudojamas ir disponuojama jais teisėtai. Visiškas užtikrinimas neįmanomas dėl įgimtų vidaus kontrolės apribojimų ir to fakto, kad netikrinome visų (100 proc.) ūkinių operacijų, ūkinių įvykių ir sudarytų sandorių.

Auditui taikytas kiekybinio reikšmingumo lygis (maksimaliai priimtina klaidų suma) yra 1 proc. visų kasinių išlaidų, nurodytų Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) – 62,1 tūkst. Lt, ir 1 proc. sąskaitų likučių sumos, nurodytos Išlaidų sąmatų vykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. balanse (forma Nr. 1) – 142,6 tūkst. Lt. Be to, vertintas kokybinis kiekvienos nustatytos klaidos reikšmingumas.

Siekiant gauti audito tikslams reikalingų įrodymų, atliktas veiklos, apskaitos ir vidaus kontrolės sistemų tyrimas, nustatant reikšmingo iškraipymo riziką, buvo nustatytas reikšmingumo lygis ir svarbiausios audito sritys (darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto, pajamų už suteiktas paslaugas).

Vertinant vidaus kontrolę buvo susipažinta su vidaus kontrolės aplinka ir procedūromis.

Didelės apimties savarankiškos audito procedūros atliktos darbo užmokesčio ir socialinio draudimo įmokų, ilgalaikio turto ir pajamų už suteiktas paslaugas srityse, o kitose – mažos apimties savarankiškos ir analitinės procedūros.

PASTEBĖJIMAI, IŠVADOS, REKOMENDACIJOS

1. Dėl pajamų už teikiamas paslaugas

Institutas nevykdė Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių¹ 22 punkto, kad biudžetinių įstaigų pajamos, gautos atliekant funkcijas, numatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, įmokamos į valstybės biudžetą, nes 2008 m. nepervedė į valstybės biudžetą 493,6 tūkst. Lt pajamų, gautų už suteiktas paslaugas (už palaikomosios reabilitacijos paslaugas teritorinėms ligonių kasoms ir fiziniams asmenims – 488,7 tūkst. Lt, už darbuotojų maitinimą – 4,9 tūkst. Lt).

Nebuvo laikomasi Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklių² 137 punkto reikalavimo lėšas gautas už suteiktas paslaugas apskaityti 111 sąskaitoje „Lėšos gautos už prekes ir paslaugas“ - institutas minėtas pajamas apskaitė kitų lėšų sąskaitoje (112) kaip finansavimą iš kitų šaltinių (232), o patirtas išlaidas nurašė į kitų lėšų išlaidas (213).

Institutas nesivadovavo Valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklių 29 punktu, kad biudžetinės įstaigos, kurios gauna pajamų atlikdamos funkcijas, nustatytas jų veiklą reglamentuojančiuose teisės aktuose, kasmet sudaro pajamų ir specialiųjų programų sąmatas – gautas pajamas (493,6 tūkst. Lt) institutas panaudojo nepatvirtinęs sąmatos. Jos buvo naudojamos pagal direktoriaus atskirai patvirtintą sąmatą reabilitacijos skyriaus darbuotojų darbo užmokesčiui (259,5 tūkst. Lt), socialinio draudimo įmokoms (80,4 tūkst. Lt), įsigyti maisto produktų, aprangos ir patalynės, medikamentų ir kitų prekių, apmokėti šildymo, elektros energijos, ryšių ir kitų paslaugų išlaidas.

Institutas nuo 2008 m. spalio mėn. gautas pajamas pervedė į valstybės biudžetą, patikslino sąmatą, naudojo ir apskaitė jas pagal teisės aktų reikalavimus.

Institutas nesivadovavo teisės aktais, nes gautų 493,6 tūkst. Lt pajamų nepervedė į valstybės biudžetą, o panaudojo jas neturėdamas patvirtintos sąmatos, šias pajamas apskaitė kaip kitas lėšas ir patirtas išlaidas nurašė į kitų lėšų išlaidas.

Dėl neteisingos pajamų ir išlaidų apskaitos Biudžeto išlaidų sąmatos įvykdymo 2008 m. gruodžio 31 d. ataskaitoje (forma Nr. 2) pateiktos kasinės ir faktinės išlaidos 493,6 tūkst. Lt mažesnės.

¹ Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklės (patvirtintos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001-05-14 nutarimu Nr. 543, 2004-06-15 nutarimo Nr. 751 redakcija).

² Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklės (Lietuvos Respublikos finansų ministro 2001-03-16 įsakymas Nr. 70 (2005-12-30 įsakymo Nr. 1K-405 redakcija).

Atkreipiame instituto vadovybės dėmesį, kad, vadovaujantis Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymo³ 7 str. 1 p., biudžeto asignavimų valdytojai ir jiems pavaldžių biudžetinių įstaigų ir kitų subjektų vadovai įstatymų nustatyta tvarka atsako už programų vykdymą, paskirtų asignavimų efektyvų, atitinkantį programoje nustatytus tikslus ir rezultatyvų naudojimą, buhalterinės apskaitos organizavimą ir finansinės atskaitomybės rengimą, pateikimą pagal įstatymų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Vadovaujantis Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklių⁴ 4 punktu, už biudžetinės įstaigos buhalterinės apskaitos organizavimą atsako biudžetinės įstaigos vadovas, o pagal taisyklių 20 punktą vyriausiasis buhalteris atsako už visų tinkamai įformintų ir apskaitos dokumentais pagrįstų ūkinių įvykių ir ūkinių operacijų įtraukimą į apskaitą, buhalterinių įrašų atitiktį ūkinių įvykių ar ūkinių operacijų turiniui, apskaitos informacijos patikimumą, ūkinių operacijų teisėtumo, lėšų naudojimo teisės aktų nustatyta tvarka, tinkamo apskaitos dokumentų įforminimo kontrolę, biudžetinės įstaigos finansinės atskaitomybės sudarymą pagal sąskaitų duomenis.

2. Valstybės lėšų ir turto valdymo, naudojimo ir disponavimo jais teisėtumas

Institutas sudarydamas sutartis su šilumos, vandens ir kitų komunalinių paslaugų tiekėjais prisiėmė įsipareigojimus apmokėti ūkio subjekto UAB „Reumatologijos klinika“ nuosavybės teise valdomų patalpų (Žygimantų g. 9, Vilnius) mokesčius už šildymą, vandenį bei kitas komunalines paslaugas ir naudojo biudžeto asignavimus, skirtus programoms vykdyti, kito juridinio asmens patirtoms išlaidoms dengti, nesivadovaudamas Biudžeto sandaros įstatymo⁵ 5 str. 1 d. nuostatomis.

Institutas su ja sudarė sutartį dėl šildymo, vandens ir kitų komunalinių paslaugų teikimo. Tokia veikla instituto Statute⁶ nenumatyta, jis jos nevykdo. Tokiu būdu institutas sudaręs sutartį dėl paslaugų teikimo prisiėmė įsipareigojimus, kurių faktiškai nevykdo ir negali įvykdyti.

Institutas už einamuosius biudžetinius metus su paslaugų tiekėjais metų pabaigoje atsiskaitė, o UAB „Reumatologijos klinika“ institutui, sumokėjusiam už jų gautas paslaugas, liko skolinga 1,2 tūkst. Lt.

Institutas UAB „Reumatologijos klinikai“ nustatė terminus įsirengti apskaitos priemones dėl suvartojamo elektros energijos ir vandens kiekio fiksavimo.

³ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

⁴ Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos organizavimo taisyklės, patvirtintos Lietuvos Respublikos finansų ministro 2005 m. gegužės 25 d. įsakymu Nr. 1K-170.

⁵ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 2003-12-23 Nr. IX-1946.

⁶ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002-10-30 nutarimas Nr. 1724 „Dėl valstybės institutų statutų patvirtinimo”

UAB „Tomografija“ nuomos pagrindais naudojanti instituto valdomas patikėjimo teise negyvenamąsias patalpas (Kalvarijų g. 323, Vilnius) už komunalines paslaugas metų pabaigoje institutui nesumokėjo 4,9 tūkst. Lt.

Institutas nesivadovavo Biudžeto sandaros įstatymo nuostatomis, nes valstybės biudžeto asignavimus (6,1 tūkst. Lt) panaudojo ne programoms vykdyti, o sumokėjo už kitų subjektų gautas paslaugas. Sudarydamas sutartis su ūkio subjektais institutas prisiėmė įsipareigojimus, kurių faktiškai nevykdo ir negali vykdyti.

3. Rekomendacijos

Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas dėl audito metu nustatytų klaidų ir teiktų rekomendacijų buvo informuotas 2008 m. rugsėjo 26 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-1779 „Dėl valstybės biudžeto asignavimų 2009 metams išlaidų poreikio planavimo“ ir 2008 m. gruodžio 30 d. raštu Nr. S-(50-1.11)-2442 „Dėl audito metu nustatytų dalykų“.

Dauguma klaidų atsirado, nes naudojant turtą ir apskaitant biudžeto asignavimus ir kitas lėšas nesivadovauta Lietuvos Respublikos Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymu, Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų sudarymo ir vykdymo taisyklėmis ir Biudžetinių įstaigų buhalterinės apskaitos taisyklėmis.

Institutas audito metu pateiktas rekomendacijas įvykdė: patalpų naudojimą įteisino sutartimi, apskaitė nurašytą nusidėvėjusį turtą, pervedė pajamas į valstybės biudžetą, patikslino sąmatas teisės aktų nustatyta tvarka. Institutas iki pateikiant šią ataskaitą įvykdė ataskaitos projekte nurodytas rekomendacijas: paskyrė atsakingus asmenis ir juos įpareigojo vykdyti kontrolės procedūras, kurios užtikrintų, kad visos gautos pajamos būtų pervestos į valstybės biudžetą, o skirti asignavimai būtų naudojami pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti. Institutas numatė atsakingų darbuotojų atsiskaitymo už vykdomas kontrolės procedūras terminus.

Atsižvelgdami į ataskaitoje nurodytus dalykus ir ištaisytas klaidas po metinių ataskaitų ir ataskaitos projekto pateikimo, rekomenduojame:

- užtikrinti, kad skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, o ne kitų juridinių asmenų (uždarųjų akcinių bendrovių) išlaidoms už komunalines paslaugas dengti.

5-ojo audito departamento direktorė

Daiva Bakutienė

5-ojo audito departamento vyriausioji valstybinė auditorė

Ona Kunigėlienė

PRIEDAI

Valstybinio audito ataskaitos „Dėl Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institute atlikto finansinio (teisėtumo) audito rezultatų“ priedas

Rekomendacijų įgyvendinimo planas

Eil. Nr.	Rekomendacija	Tolesni veiksmai*	Rekomendacijos įvykdymo terminas (data)*
1.	Užtikrinti, kad skirti valstybės biudžeto asignavimai būtų naudojami pagal nustatytą paskirtį savo vadovaujamos biudžetinės įstaigos programoms vykdyti, o ne kitų juridinių asmenų (uždarųjų akcinių bendrovių) išlaidoms už komunalines paslaugas dengti	<p>1) UAB „Reumatologijos klinika“ raštu įpareigota išsirengti:</p> <ul style="list-style-type: none"> - atskirą šalto ir karšto vandens apskaitą; - atskirą elektros energijos suvartojimo apskaitą ir sudaryti sutartis su paslaugų teikėjais. <p>2) UAB „Tomografija“ įpareigota sudaryti atskiras sutartis su komunalinių paslaugų teikėjais.</p>	<p>Iki 2009-06-01</p> <p>Iki 2009-09-01</p> <p>Iki 2009-07-01</p>

* nurodė Vilniaus universiteto Eksperimentinės ir klinikinės medicinos institutas